

Dona i mercat de treball a les Illes Balears

Informe 08.03.2024

Observatori del Treball de les Illes Balears

soib

Resum executiu

Dona i mercat de treball a les Illes Balears (I)

- Les dades de conjuntura econòmica mostren com la tendència de les Illes Balears en el 2023 continua sent a l'alça. Segueix per sobre del creixement econòmic d'Espanya. El mercat de treball reflecteix la bonança econòmica i l'allargament de la temporada turística.
- Les dones presenten millors resultats educatius que els homes. Així, es mantenen més temps dins el sistema educatiu i assoleixen majors nivells de qualificació. El 47,1% de les dones d'entre 25 i 34 anys tenen estudis superiors, front al 34,4% dels homes.
- La taxa d'activitat femenina se situa en el 73,9 % en el 2023 i les Balears continuen com la cinquena comunitat autònoma amb la taxa més elevada. Se situen 7,4 punts per sota de la taxa d'activitat masculina (81,3%). Ara bé, la taxa femenina augment 0,3 punts respecte al 2022, mentre que la masculina baixa en 1,2 punts percentuals.
- En el 2023 creix l'ocupació un 4,6 % en termes interanuals a les Balears. Aquest increment es produeix de forma similar entre les dones (4,6 %) i els homes (4,5 %). Les dones representen el 46,8 % del total de treballadors d'alta a la Seguretat Social.

Resum executiu

Dona i mercat de treball a les Illes Balears (II)

- La taxa d'ocupació de les dones entre 16 i 64 anys experimenta un augment a les Illes Balears i assoleix el 65,9 % en el 2023. Es tracta de la taxa més elevada de tota la sèrie històrica. Tanmateix, se situa 7,1 punts per sota de la taxa masculina (73,0%). Ara bé, la taxa femenina puja 1,2 p.p. respecte al 2022, mentre que la masculina cau en 1,4 punts.
- Un dels efectes de la reforma laboral aprovada en el 2022 ha estat el descens de la taxa de temporalitat. Així, ha passat del 20,9% en el 2022 al 14,4% en el 2023. Les dones presenten una major taxa de temporalitat que els homes (15,4% enfront al 13,5%). Ara bé, és inferior a la mitjana nacional (19,4 %). De fet, és la tercera més baixa en el rànquing per comunitats autònomes.
- Les jornades a temps parcial continuen sent cosa de dones: el 16,0% de les dones enfront del 5,9 % dels homes de les Balears treballen a jornada parcial. O dit d'una altra manera: del total de treballadors a temps parcial (64.608) el 2023, el 70,8% són dones. En el 2022 aquest percentatge era del 71,5%.
- En el 2023 continua la intensa caiguda de l'atur a les Illes Balears, concretament del -21,8 %, similar entre homes (-22,8 %) i dones (-21,0 %). Tanmateix, les dones continuen sent majoria a les llistes del SOIB i representen el 58,1 % del total de l'atur registrat.

Resum executiu

Dona i mercat de treball a les Illes Balears (III)

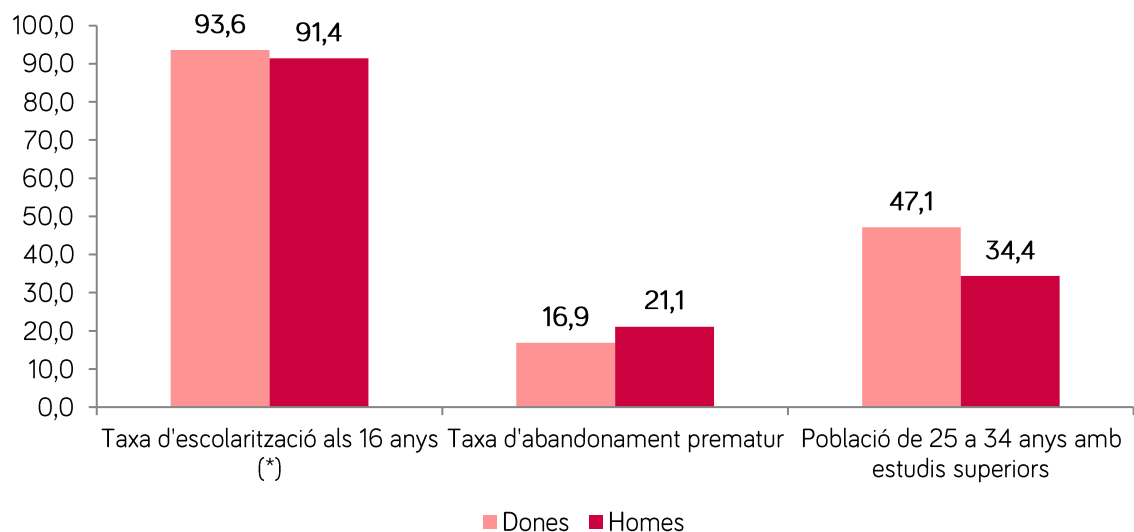
- El perfil de dones inscrites al SOIB és, a grans trets: el 55,5 % són majors de 45 anys, el 71,0 % just ha assolit, com a màxim, estudis d'ESO, un 27 % tenen una antiguitat de la demanda superior als 2 anys, el 40 % sol·licita una ocupació en el grup de treballadors dels serveis de restauració, personals i venedores.
- La taxa d'atur femenina se situa en el 10,8 % a les Balears en el 2023, segons dades de l'EPA, 3 punts inferior a la del conjunt d'Espanya (13,8 %). Experimenta un descens respecte al 2022 (12,1 %), però se situa per sobre de la taxa d'atur masculina (10,1%), que ha experimentat un lleuger increment (0,2 p.p.).
- La desigualtat salarial persisteix i les darreres dades disponibles de l'INE, corresponents al 2021, mostren que les dones a les Illes Balears guanyen un 13,7% menys que els homes. Ara bé, és la tercera comunitat autònoma amb la menor bretxa salarial de gènere.
- Augmenta de forma gradual la presència de la dona en els òrgans de decisió de les empreses de l'Íbex-35, i passa del 15,6% en el 2013, al 37,3%, 10 anys més tard. Per la seva banda, es manté la presència de les dones a l'àmbit polític per sobre del 40%, en el Parlament i en Govern. Ara bé, tan sols el 26,9% dels ajuntaments de les Illes tenen al capdavant a una batlessa.

Educació

En l'àmbit educatiu, les dones mostren millors resultats que els homes. En el curs 2021-22 les dones de les Balears presenten una taxa neta d'escolarització als 16 anys superior a la dels homes. També la taxa d'abandonament escolar prematur femenina és significativament menor que la masculina (16,9 % i 21,1 %, respectivament) en el 2023.

Quant als estudis superiors, l'indicador del 2023 també és més positiu en el cas femení, ja que respecte de la població de 25 a 34 anys amb estudis superiors, les dones superen clarament els homes (47,1 % i 34,4 % respectivament.)

Indicadors educatius per sexe 2023

(*)Curs 2021-22

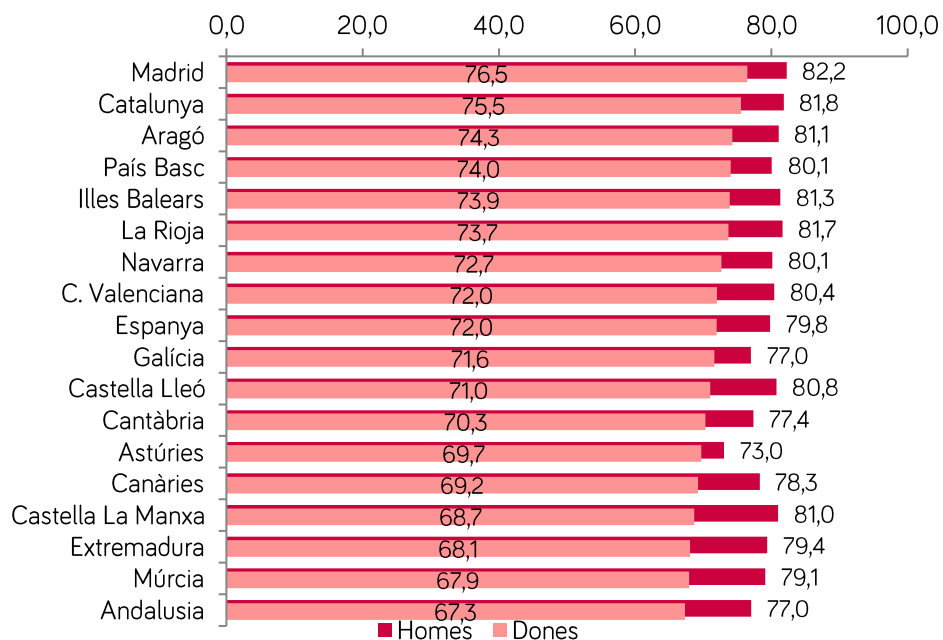
Font: OTIB a partir de les dades del Ministeri d'Educació i FP

Taxa d'activitat

La taxa d'activitat femenina de 16-64 anys (73,9 %) de les Illes Balears mostra un valor 7,4 punts percentuals per sota de la masculina (81,3 %), però 1,9 punts per sobre de la mitjana nacional (72,0 %). Respecte al 2022 augmenta la taxa d'activitat femenina en 0,3 punts i les Illes Balears es mantenen com la cinquena regió amb la taxa més alta.

En comparació, la taxa d'activitat femenina de la UE-27 es va situar en el 69,5 % en el 2022.

Rànquing de la taxa d'activitat 16-64 anys per sexe i comunitat autònoma. Mitjana 2023

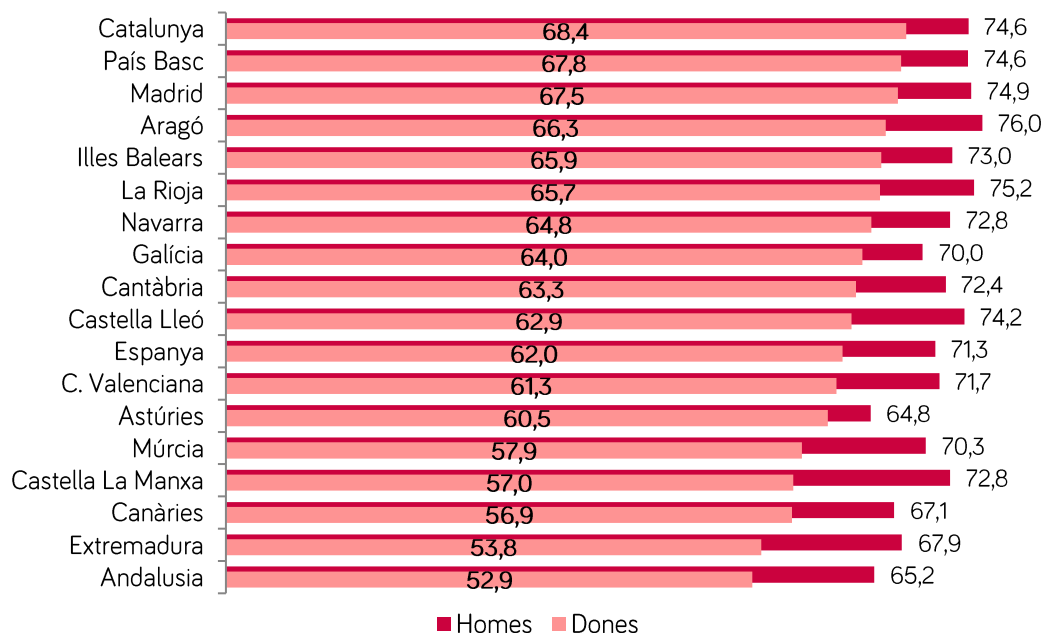
Font: OTIB a partir de les dades de l'EPA-INE

Taxa d'ocupació

La taxa d'ocupació de les dones entre 16 i 64 anys se situa en el 65,9 %, 71 punts percentuals per sota de la masculina (73,0 %), però a la vegada 3,9 punts per sobre de la mitjana nacional (62,0 %). Puja 1,2 punts respecte de l'any anterior. De fet, es tracta de la taxa d'ocupació femenina més alta de tota la sèrie històrica a les Illes Balears.

En comparació, la taxa d'ocupació femenina de la UE-27 es va situar en el 64,9 % en el 2022.

Rànquing de la taxa d'ocupació 16-64 anys per sexe i comunitat autònoma. Mitjana 2023

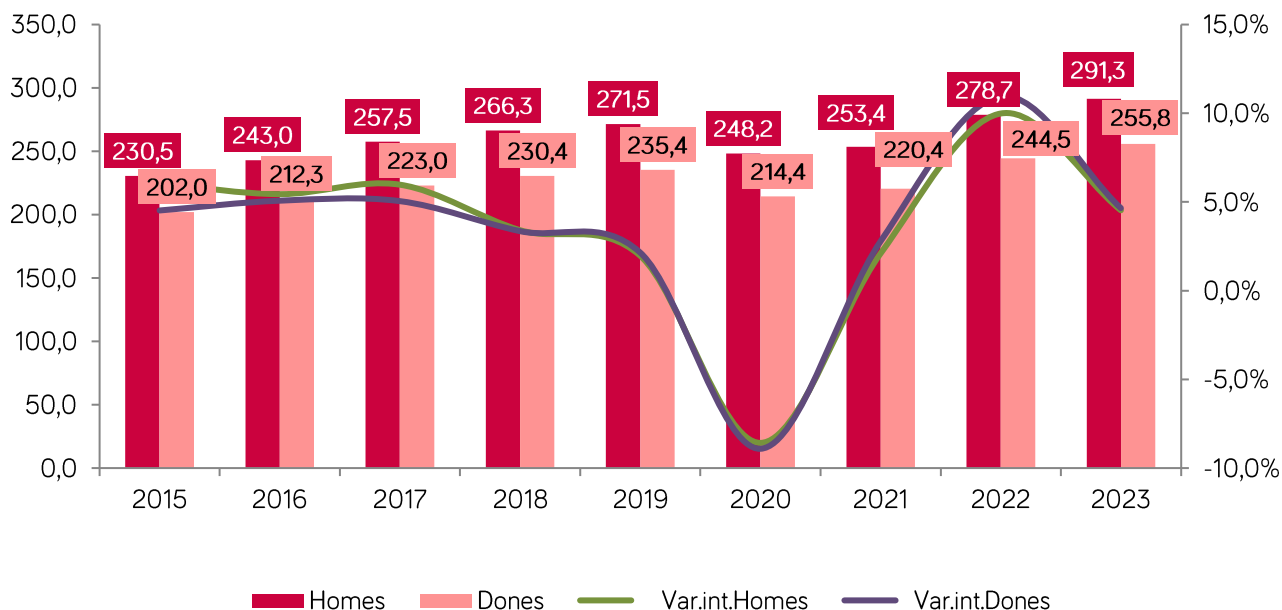

Font: OTIB a partir de les dades de l'EPA-INE

Afiliació a la TGSS

Segons les dades de la TGSS, les dones afiliades a les Balears són 255.800 en el 2023. Representen el 46,8 % del total de la població afiliada. En termes interanuals, augmenta l'afiliació de forma similar entre el col·lectiu femení (+4,6 %) i el masculí (+4,5 %). Des d'una perspectiva temporal més llarga, des del 2007, l'ocupació femenina augmenta a un ritme gairebé tres vegades superior als dels homes (30,2% front al 12,4%).

Evolució de l'afiliació per sexe a les Illes Balears (2015-2023)

Font: OTIB a partir de les dades de TGSS

La població ocupada. Grup professional.

Distribució percentual de la població ocupada per ocupació i sexe a Espanya i les Illes Balears (2019-2023)

Ocupació	Homes			Dones		
	2019	2021	2023	2019	2021	2023
Illes Balears						
1 Directors i gerents	5,0	5,7	6,7	3,3	4,0	3,5
2 Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	9,7	13,9	11,8	18,0	23,1	17,8
3 Tècnics i professionals de suport	11,2	12,0	10,6	6,9	7,0	7,5
4 Empleats comptables, administratius i altres empleats d'oficina	7,4	6,9	7,0	17,4	19,0	18,5
5 Treb. dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors	19,7	17,6	19,8	32,3	28,8	31,8
6 Treb. qualificats en activitats agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres	4,1	3,8	2,9	0,3	0,3	0,2
7 Artesans i treb. qualificats de les indústries manufactureres i la construcció (excepte operadors d'instal·lacions i màquines)	25,9	24,3	24,5	1,6	1,8	1,5
8 Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors	9,3	7,5	8,5	1,2	1,1	1,8
9 Ocupacions elementals	7,5	7,8	7,8	19,0	14,9	17,6
0 Ocupacions militars	0,2	0,6	0,3	0,2	..	..
Espanya						
1 Directors i gerents	4,9	5,1	5,0	5,3	2,9	3,1
2 Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	14,9	15,2	15,5	15,0	22,8	24,3
3 Tècnics i professionals de suport	12,2	13,1	13,5	13,5	9,0	10,1
4 Empleats comptables, administratius i altres empleats d'oficina	6,3	6,2	6,1	6,2	15,1	14,6
5 Treb. dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors	16,6	15,6	15,9	15,6	29,0	27,7
6 Treb. qualificats en activitats agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres	3,3	3,4	3,1	3,3	0,9	0,8
7 Artesans i treb. qualificats de les indústries manufactureres i la construcció (excepte operadors d'instal·lacions i màquines)	18,8	18,5	18,2	18,0	1,8	1,9
8 Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors	12,4	12,3	12,5	12,7	2,2	2,4
9 Ocupacions elementals	9,7	9,7	9,3	9,6	16,1	15,1
0 Ocupacions militars	0,9	0,9	0,8	0,9	0,1	0,1

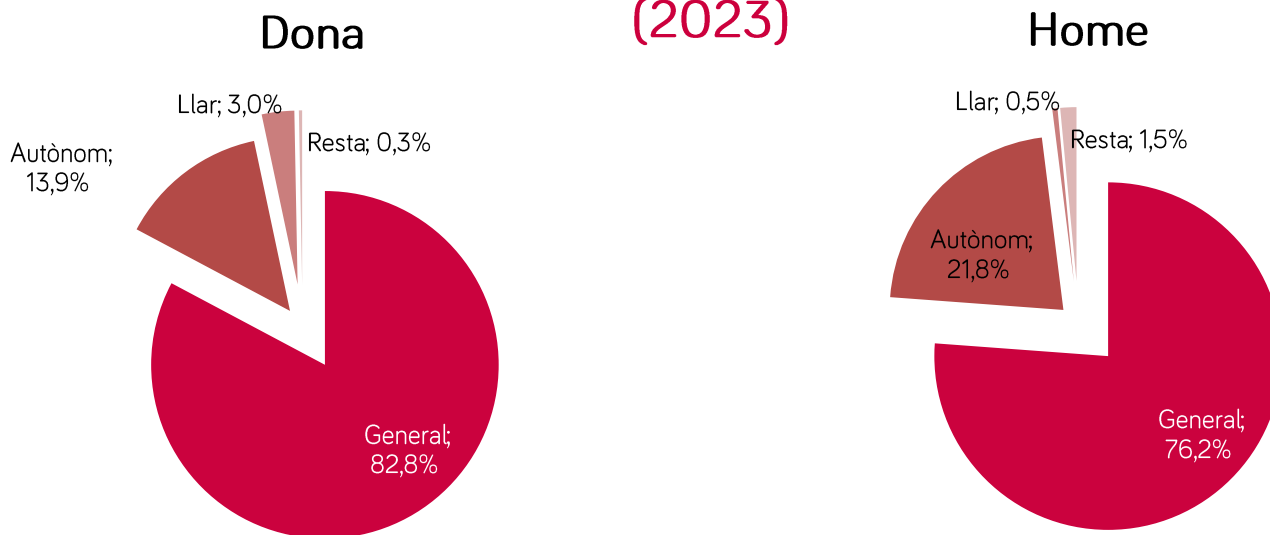
En el 2023 el 28,7% de les dones i el 29,1% dels homes ocupats de les Illes Balears es troben en els grups d'1 a 3, corresponents a la més alta qualificació. Suposa un descens respecte a la xifra del 2021. En comparació, en el conjunt d'Espanya el 37,4% de les dones es troben ocupades en aquests grups, 8,7 punts per sobre de les Balears. En canvi, torna a augmentar a les Illes Balears el pes de les ocupades en el grup de treballadors dels serveis de restauració, i venda (el 31,8%).

Afiliació per règim

El 82,8 % de les dones d'alta a la seguretat social es troben en el règim general, el 13,9 % en el règim d'autònoms i el 3,0 % en el règim de la llar. En comparació, el 21,8 % dels homes es troben en el règim d'autònoms. Es continuen donant diferències significatives per sexe a l'hora de fer un pas cap a l'emprenedoria.

Respecte al 2022, puja l'afiliació femenina en el règim d'autònoms (+2,4 %), i sobretot en el règim general (+5,4 %). En canvi cau en el règim de la llar (-3,6 %).

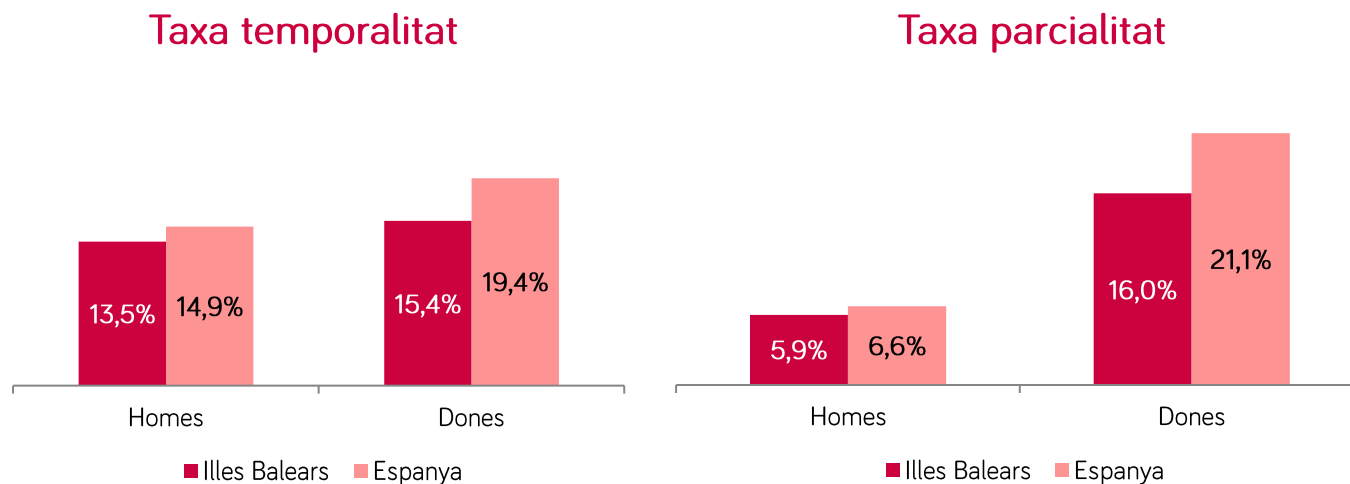
Distribució de l'afiliació per règim i sexe a les Illes Balears (2023)

Temporalitat i parcialitat

La taxa de temporalitat femenina se situa en el 15,4 % en el 2023 a les Illes Balears, per sobre de la masculina (13,5 %) i experimenta una notable reducció respecte al 2022 (-7,5 punts). A més, se situa significativament per sota de la mitjana nacional (19,4%).

Pel que fa a la parcialitat, les dades d'ocupació a temps parcial mostren de manera habitual una major incidència entre les dones. La major parcialitat femenina s'explica per la necessitat de conciliar la vida familiar i laboral, que encara recau principalment en les dones. Així, 7 de cada 10 (un 70,8 %) persones treballadores a temps parcial a les Illes Balears són dones.

Contractes registrats. Ocupacions.

Les 20 ocupacions més contractades entre les dones (2023)

Codi	Dones	Absoluts	%
5120	Cambreses assalariades	33.044	18,0%
9210	Personal de neteja d'oficines, hotels i altres establiments similars	27.537	15,0%
5220	Venedores de botigues i magatzems	22.116	12,1%
9310	Ajudants de cuina	7.164	3,9%
4500	Empleades administratives amb tasques d'atenció al públic	6.927	3,8%
5110	Cuineres assalariades	4.965	2,7%
3724	Monitores d'activitats recreatives i d'entreteniment	4.868	2,7%
9100	Empleades domèstiques	3.589	2,0%
4309	Empleades administratives sense tasques d'atenció al públic	2.787	1,5%
4422	Recepcionistes d'hotels	2.721	1,5%
5611	Auxiliars d'infermeria hospitalària	2.535	1,4%
2932	Compositores, músiques i cantants	2.133	1,2%
9229	Altres tipus de personal de neteja no classificat en altres apartats	2.123	1,2%
2935	Actrius	2.026	1,1%
5721	Mainaderes a llars d'infants o escoles bressol	1.995	1,1%
5629	Altres treballadores que tenen cura de les persones en serveis de salut	1.829	1,0%
4412	Recepcionistes (excepte d'hotels)	1.747	1,0%
2933	Coreògrafes i ballarines	1.679	0,9%
5500	Caixeres i taquilleres (excepte de banca)	1.660	0,9%
2939	Artistes creatives i interpretatives no classificades en altres apartats	1.544	0,8%
	Total 20 ocupacions	134.989	73,7%
	Total contractació dones	183.170	100,0

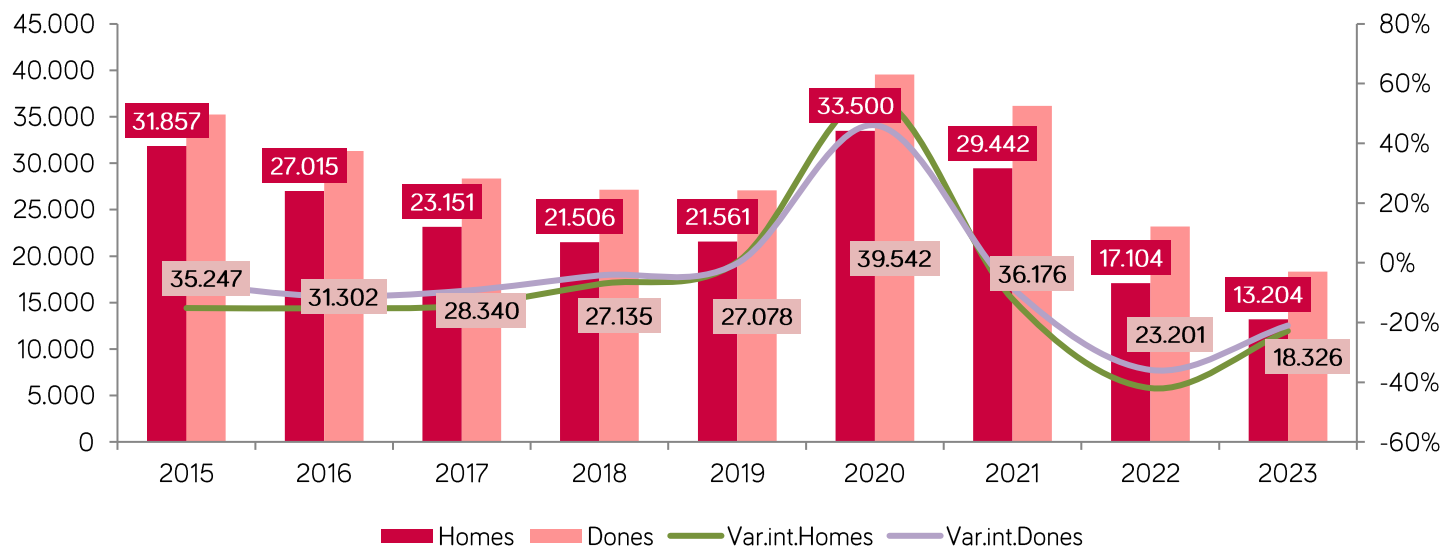
L'any 2023 s'han registrat 396.110 contractes a les Illes Balears. D'aquests, el 46,4% els han signat dones. La contractació indefinida suposa el 70,5%, si bé en el cas de les dones el percentatge baixa fins al 66,4% front al 74,1% per als homes.

Les 20 ocupacions més contractades entre el col·lectiu femení suposen el 73,7% del total de contractes. Cambreses, personal de neteja i venedores aglutinen el 45,1% dels contractes per a dones del 2023.

Atur registrat

L'any 2023 tanca amb una xifra d'atur de 18.326 dones a les Illes Balears. Suposen el 58,1% del total de l'atur registrat. Respecte del 2022, cau l'atur en els dos col·lectius: un 22,8 % entre els homes i un 21,0 % entre les dones. Les xifres d'atur mitjaneres del 2023 estan en el mínim de tota la sèrie històrica, per sota dels valors de 2019. Tot i així, les dones segueixen sent majoria en les llistes de l'atur. Tan sols durant la crisi econòmica iniciada el 2008, en què la construcció va patir fortes caigudes de l'ocupació, els homes varen ser majoria.

Evolució de l'atur registrat per sexe a les Illes Balears (2015-2023)

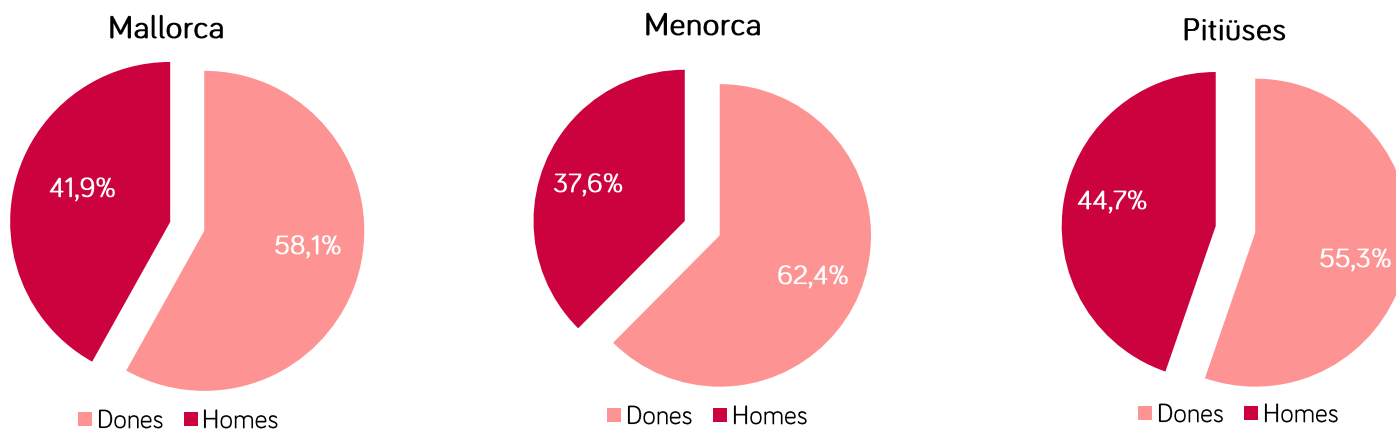
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Atur registrat per illes

Les Pitiüses són les illes que han experimentat el major descens de les xifres d'atur respecte del 2022, i també entre el col·lectiu femení (-29,2 %). Les segueixen Menorca (-26,4 %) i Mallorca (-19,6 %) amb el descens més suau.

També són les Pitiüses les illes on les dones tenen un menor pes sobre el total d'aturats inscrits a les oficines del SOIB, un 55,3 %. En canvi, a Mallorca, el pes de les dones assoleix el 58,1 % i a Menorca arriba al 62,4 %.

Distribució de l'atur registrat per sexe i illes (2023)

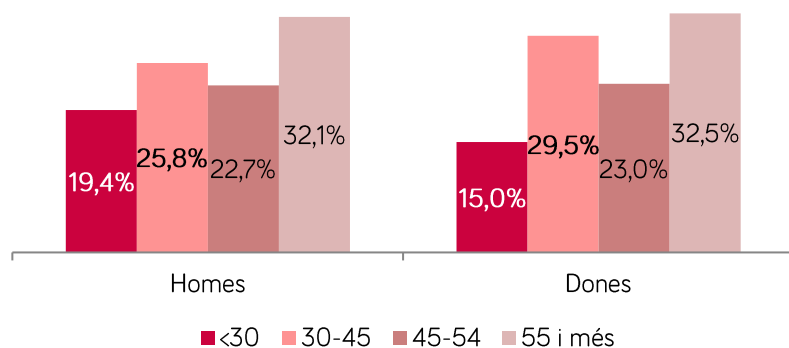

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

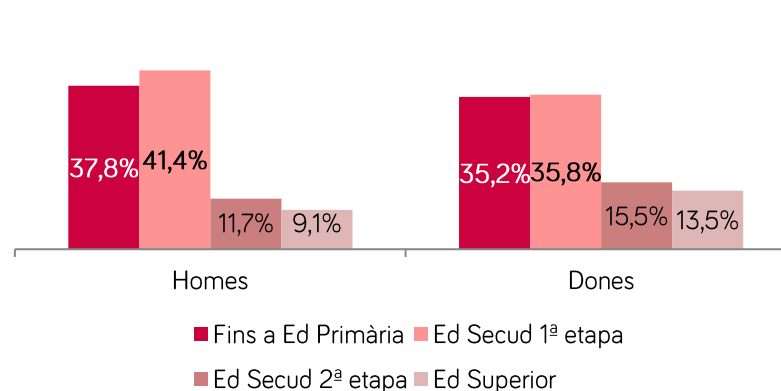
Perfil de l'atur registrat

La distribució dels aturats inscrits al SOIB per sexe i grup d'edat mostra com les diferències es donen sobretot en el grup de 30 a 44 anys, franja d'edat lligada a la maternitat i en què les dones veuen sovint trencada la seva trajectòria professional. Un 29,5% de les dones a l'atur tenen entre 30 i 45 anys, front al 25,8% en el cas dels homes. Pel que fa al nivell d'estudis, i lligat al major nivell d'estudis que presenten les dones, s'observa com el 29,0% de les dones tenen un nivell d'estudis de segona etapa de secundària o nivell superior. Aquest percentatge es redueix al 20,8% en el cas dels homes.

Atur per sexe i grup d'edat (2023)

Atur per sexe i nivell d'estudis (2023)

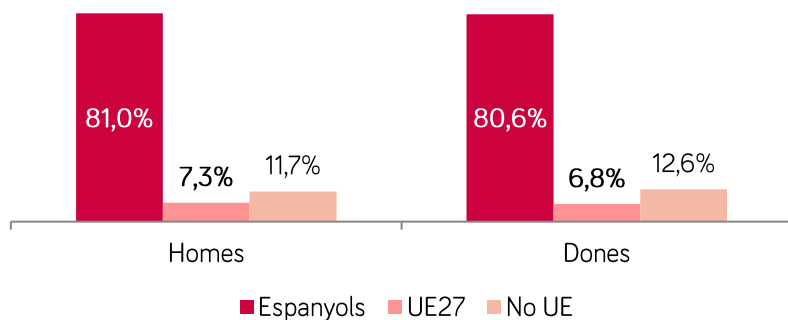

Perfil de l'atur registrat (II)

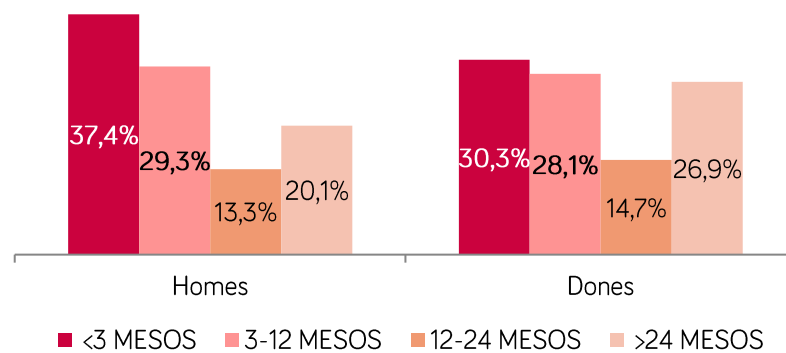
Pel que fa a la nacionalitats de les persones inscrites al SOIB com a desocupats, no es donen diferències significatives per sexe. El percentatge és lleugerament superior entre les dones (19,4%) que entre els homes (19,0%).

En canvi, es donen diferències en la durada de la demanda. Les dones presenten més dificultats per accedir o reinserir-se en el mercat de treball. Un 26,9% del total de dones aturades fa més de dos anys que estan inscrites al SOIB, enfront del 20,1% dels homes.

Atur per sexe i nacionalitat (2023)

Atur per sexe i durada de la demanda (2023)

Perfil de l'atur registrat (III)

Pel que fa a les ocupacions en les quals es troben inscrits al SOIB les persones com a demandants d'ocupació, aquestes es troben sobretot dins el grups professionals de treballadors dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors (el 30,6%) i en el grup d'ocupacions elementals o de treballadors no qualificats (23,3%). Hi ha diferències destacables per sexe, atès que 1 de cada 4 dones sol·licita una ocupació del grup 5, molt per sobre els homes aturats (el 17,7%).

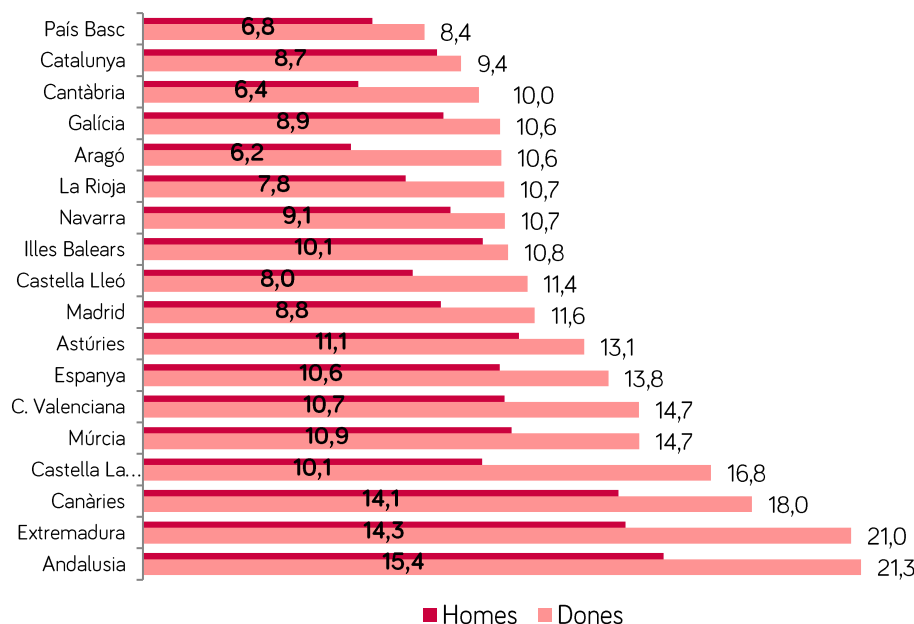
Atur per sexe i gran grup d'ocupació (2023)

Grups professionals	Total	Home	Dona
1 Directors i gerents	1,0%	1,5%	0,7%
2 Tècnics i professionals científics i intel·lectuals	7,9%	6,9%	8,6%
3 Tècnics i professionals de suport	7,7%	9,6%	6,4%
4 Empleats comptables, administratius i altres empleats d'oficina	13,0%	7,6%	16,9%
5 Treb. dels serveis de restauració, personals, protecció i venedors	30,6%	17,7%	39,9%
6 Treb. qualificats en activitats agrícoles, ramaderes, forestals i pesqueres	2,1%	4,3%	0,4%
7 Artesans i treb.qualificats de les indústries manufactureres i la construcció	11,4%	25,1%	1,6%
8 Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors	2,9%	6,0%	0,7%
9 Ocupacions elementals	23,3%	21,3%	24,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%

Taxa d'atur

La taxa d'atur femenina se situa en el 10,8 % a les Illes Balears, de mitjana en el 2023, 0,7 punts percentuals per sobre de la masculina (10,1 %). Experimenta un descens d'1,2 punts respecte del 2022. Ens hem de remuntar al 2008 per trobar una taxa d'atur femenina tan baixa. En comparació, la taxa d'atur femenina a Espanya ha estat del 13,8 % durant el 2023 i la de la UE-27 es va situar en el 6,6 % en el 2022. Tot i la reducció de les taxes d'atur, hi continua havent diferències notables amb les xifres de la Unió Europea.

Rànquing de la taxa d'atur per sexe i comunitat autònoma. Mitjana 2023

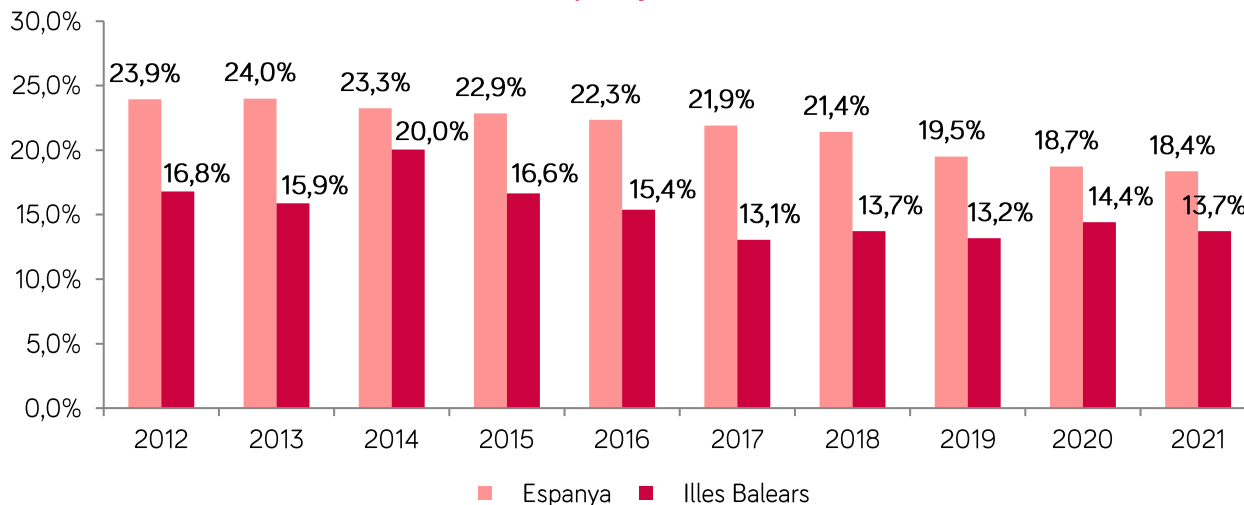
Font: OTIB a partir de les dades de l'EPA-INE

La bretxa salarial

El salari mitjà anual de l'any 2021 a les Illes Balears per a un home és de 25.899 € enfront dels 22.345 € de les dones. Hi ha una diferència de 3.554 euros, la qual cosa suposa una bretxa salarial del 13,7 %. Es redueix la bretxa respecte de l'any 2020 i es recuperen els valors del 2018.

Les Illes Balears és la tercera comunitat autònoma amb la bretxa salarial més baixa del conjunt d'Espanya, per darrera de les Canàries (10,3 %) i Extremadura (13,0 %). La diferència de salaris és 4,7 punts més baixa que el conjunt estatal (18,4 %).

Evolució de la bretxa salarial* a Espanya i les Illes Balears (2012-2021)

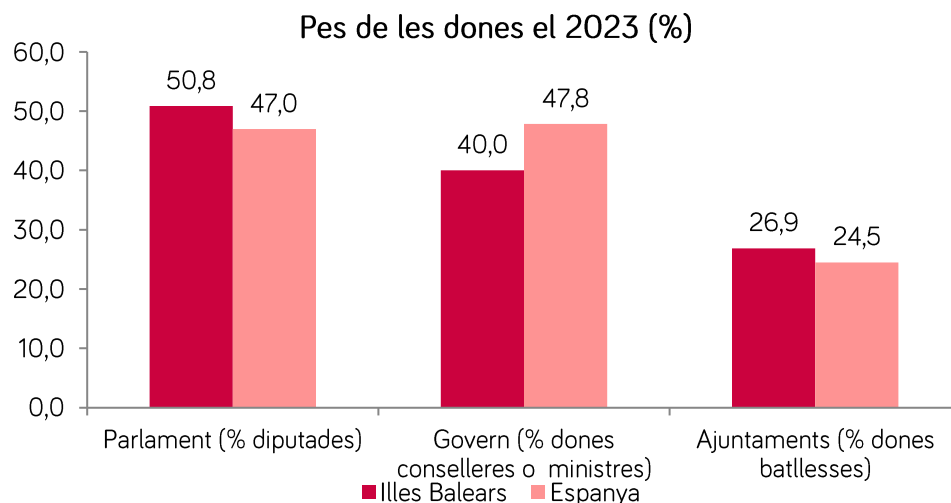

Font: OTIB a partir de les dades de l'Enquesta d'Estructura Salarial de l'INE
Bretxa salarial calculada com el quocient entre la diferència del salari mitjà dels homes i les dones, dividit entre el salari mitjà dels homes

Participació en diferents àmbits socials

Tot i que la participació femenina en els diferents àmbits de la societat s'està incrementant, en general encara no s'igualen amb les xifres de participació masculina. A les Illes Balears, en l'àmbit polític, les dades mostren unes dades millors que les de l'estat, amb un 50,8 % de dones al Parlament, però un 40,0% al Govern. Les batlleses representen el 26,9 % del total dels ajuntaments de les Illes Balears. En el conjunt d'Espanya, les batlleses suposen el 24,5% del total dels ajuntaments.

Participació femenina en el Parlament, el Govern i els ajuntaments de les Illes Balears i Espanya (2023)

Participació en diferents àmbits socials

En l'àmbit de l'empresa privada, la presència de les dones a les empreses de l'ÍBEX-35 se situa en el 37,3% el 2023, i experimenta continus increments en els darrers anys, en què passa del 7,2 % en el 2011 al 37,3 % dotze anys més tard.

Pel que fa a les dones dedicades a la recerca i la investigació en equivalència a jornada completa (EJC) el 2022 representen un 45,3 % a les Balears, per sobre del conjunt d'Espanya (39,6 %) i tan sols per darrera de La Rioja (47,4 %).

Evolució de la participació femenina en les empreses de l'ÍBEX-35 i dones investigadores a Espanya i les Illes Balears (2013-2022)

